

23
Laulik.

Mag. Nooli-Aleksandri
luulekused.

Hind 15 kop.

2993

Laulik.



Mag. Nooli-Aleksandri luuletused.



Fr. R. Kreutzwaldi
nim. ENSV Riiklik
Raamatukogu

375.306

Tartus.

Trükitud H. Böder'i suluga ja kirjadega.

1902.

Всё
14.11.21



Дозволено цензурою. — Юрьевъ, 19 іюня 1902 года.



200 575

Laulja.

Mina olen laulja jugu,
Laulutarga õppiija,
Olen tuhat laulukugu
Kätte õppind hõiskama.

Minul laulis ifka isa,
Ema huultel wiibis wiis,
Sed, wennad andsid lisa,
Laulsid nii et lassus hiis.

Õpiti, lõõke ja kõgu
Kooris koolitajid mind,
Seli luua oma jägu
Mitäs iga laulukind.

Enne weel kui ema, ema!
Õskasin ma ütelda,
Panin laulu helisema,
Lasksin wiijid weereda.

Sumal kinkind mulle ääle,
Laulu ääle ilusa,
Miks ei piaks ma laulma peale,
Laulma ifka rõõmuga?

Laulan tuas ja laulan õues,
Shtul, lõunel, homikul,
Laulan kuni jüda põues
Korra tuis'mast waikib mull!



Prii olgu Eesti rahwas.

Näe, Nema kaldalt tõuseb pilw
Nii hirmus ja nii armas,
Pilw täide püha pisse tuld,
Pilw Läände tõtna warmas.

Sa waata, pilwest fähwab wälf
Su alla Lääne randa!
Wälf fähwab — puruks ahelad,
Mis rahwal kuu kanda.

Sa kõue waljult fähwatab:
Prii olgu Eesti rahwas!
Sa kõnest langeb põlweli
Su tänul Eesti rahwas.

Sa wasta kostab igast mäest:
Prii olgu Eesti rahwas!
Sa igast talust tuhat kord:
Prii olgu Eesti rahwas!

Sa kostab igast südamest:
Prii olgu Eesti rahwas!
Prii ihu, hinge poolest ka,
Prii ifka Eesti rahwas!



Muiste ja nüüd.

Mis oled muiste maitfenud,
Mu armas isamaa,
Ei jõua üles rääkida
Ma saja keelega!

Sind ikkes hoidnud ahelad
Ja sõjad sõtkunud
Ja nende kannul kätt ja nälg
Sind lausa laastanud.

Ei tuhat tusta ometi
Su rahvast hävitand;
Ja igas hädas Sumalalt
Nüüd abi näha jaand.

Nüüd Sumal sulle uuesti
On kinkind priinse,
Toond rahu, rõõmu ajuma
Sull' piina järele.

Nüüd mõrsjana ja ehetes
Ja mõrsja õnni sull taas;
Su peale õnnistades käed
Su Issand laotas.

Oh Issand, ise õnnista
Ka edespidi meel
Mu isamaad ta rahwaga
Küll igal chuteel!

Uru=Armas.

Wangi jattus wihameeeste kätte
Lindaniša ligi Uru=Armas,
Keda jaksad linna kaasa wiinud
Appi enestele kindlust kaitsma.
Wõitlemisel liima lagedikul
Waenlane ta ratsju maha raius
Ja siis jalamehe kiini wõttis
Ja wiis oma ülemuse ette.

Ura kardad! ütles pealik lahkest,
Wiga ei me taha sulle teha,
Palju enam priiks sind pea päästa,
Sulle tuhat taalbrit kaasa anda
Ja sind linna peremeheks panna.
Minult jeda üht ma sinult nõuan:
Uwa meile õõsel linna wäraw,
Et me saame Lindaniša sisse!”

Uhest aga waenlastele wasta
Waatab Uru=Armas ja nii wastab:
„Wang ma olen, wang peab käsju täitma,
Sundimisjeks teil on wägi, wõimus,
Aga äraandja ametisse
Heitma sundida ei teie jaks!
Olgu Sakslased ka linna kaitsjad,
Mina Maamees nende hulga keskkel,

Tunnistada ei nad tohi siiski,
 Et on Maamees ärandjaks saanud.
 Igatsete linna, — tormiga ta wõtte,
 Minu jalg ei liiguta end selleks,
 Et ta teile wärawaida awaks.
 Mis on kasu auust ja juurest nimest,
 Ehk mis awitawad kulla kuhjad,
 Kui ju nime määrib hirmsam häbi!
 Parem põrmus puhata kui auus mees
 Kui et elada kui äraandja!"

Wihaselt ta peale ülem waatab,
 Waatab ja siis wastab wiha tujul:
 „Sje mõistsid kohut enesele,
 Nagu mõistsid, nõnda sündku sulle!"

Pealik näitab käega, püsti kargab
 Wihameeste kari püsiidega;
 Näitab meest', püsiimehed seadwad
 Ritta endid, wangi poole sihtwad.
 Tuld! Tuld! hüüab ülem. Sada pauku
 Ühel hoobil õhku põrutawad,
 Liiva peale langeb waene ohwer,
 Langeb maha keha, hingest ilma!

Jälle annab ülem käega märki
 Ja kõik wägi ruttab linna poole,
 Jätab liiva peale maha mehe,
 Kes ei ifamaad, ei rahwast müünud.

Alga waata, liiwa peale tärkab
Rist, ta tärkab üles sinna paika,
Kus mees ustawuses hinge jättis.
Seal rist seisab liiwa lagedikul,
Seisab linna ligidal weel täna
Ja ta kiwisuu see ühte lugu
Meie aja poegadele hüüab:
Tulgu surm ehk tulgu õnne elu,
Tulgu kuulsus, tulgu rohke rikkus,
Ehk mis iganes full pafutagu,
Äraandjaks ära iial heida!



Walguš.

Kuhu iganes ma waatan,
Pimedus on igal pool,
Pimeduses rahwas rändab,
Edenduseks puudub hool.

Walgušele süündind rahwas,
Walguš paistku igal pool,
Walgušt toogu maa ja meri,
Walgušt kirik, walgušt kool!

Raiugem siis siia aken,
Et meil walguš tupp saaks;
Ohtus ammu walguš — saagu
Homik tall müüd kodumaaks!

Peeter räägib, raiub, raiub
Aken Nawa kaldale,
Aken sünnib, walguš woolab
Pimedasse paigasje.

Ufna kõrwa tekib aken,
Walguš tuleb wõimuga, —
Ei ta müüwi ainult läänes,
Nawal ka ta kodumaa!



Galilei.

Wangitorni wasta wõtma
Töö eest palka wiidi mees:
Tema julges kuulutada;
Maa käib ringi meie ees!
Ringi ärgu käigu maa!

Wangitornist wiimaks wälja
Pääseb pika peale mees;
Waatab päitest, maad siis waatab,
Hüüab, julgus südames:
Ringi käib ta ometi!

Ringi käib ta, ifka ringi,
Tehku nad, mis teewad ta,
Korra tõuseh ifka tõde,
Sigus wiimaks pärib maa!
Ringi käib ta ometi!



Sõnad ja teod.

Ta kirjutas nii tihti lehes
Ja hüüdis hulga rahwa ees:
„Meil ülem käsk see olgu ehis:
Tää Gestlaseks, ja Gesti mees!“

„Sell jäädaw põlgdus osaks olgu,
Kell tegu teist meelt tunnistab,
Kes aga emakeelest lahkuv,
See rahwa äraandjaks jääb!“

Kord pidin tähtsa asja pärast
Ma minema ta majasje;
Ta lapsed jooksid mulle wasta:
„Kus isa, lapsed, ütelge?“

Nad waatawad mu peale tummalt
Just kui ei mõistaks sõnagi.
„Et ütelge, kas isa kodu?“
Nii küsijin ma uuesti.

„Ei mõista meie sinu juttu,
Et räägi, onu, Saksa keelt!“
Nii hüüdwad lapsed Saksa keeli
Ja jookswad ära minu teelt!



Emakeel.

Kulla herra, kulla herra,
Kuule ometi mu äält:
Sues külm ja kõõgis palaw,
Tuppa tahan tulla sealt!

Miks ei taha ja mind tunda?
Sinu ema olen ma;
Sind ma oma riinal kannud,
Toitnud oma piimaga.

Mitte kannu ja ei astund,
Kui ei mina saanud sind;
Talutuas ja üksi wõtsid
Waikselt kae alt kinni mind.

Nüüd sind oma paelu püüdnud
Ei napreilid libedad
Nüüd ja ainult neile annad
Kae all ja ka tuas maad.

Nüüd ja asud Sassa hoones,
Nüüd ja auus ja ametis;
Ema unustada — arwad —
Nõuab nüüd su eluwis.

Kulla herra, kulla herra,
Dled minu poeg ja taim!

Sigus mull ju tuba nõuda,
Kui ka fees seal mõeras waim.

Neljas käff weel seisab piiblis
Sunnistuse, wandega.
Peetrus, Peetrus, kuff ju kuulab;
Märka, muidu nutad sa!



Wanapagana sarwed.

Wanapagan ehtis ennast
Saksa saterkuuega,
Pani wiisijaapad jalga,
Pähä torufübara.

Nii siis mesikeelel kõnet
Pidas rahwa hulgale,
Tõotas õnne, ingli nime
Andis aga omale.

Aga häda, waljul naerul
Rahwas puhkes karjuma:
„Wanapoijs, sa unustasid
Sarwed jeada kübara!”



Tagatipuks tants.

See on pidu, päris pidu,
See on õige õnne idu:
Tagatipuks tants!
Sirna maksab küllalt minna,
Seai saab käigust kena hinna:
Tagatipuks tants!

Õõida mehed jinna läewad,
Neind õnne ette näewad:
Tagatipuks tants!
Põrand koorma all ju oigab,
Smurel pakil seingi soigab:
Tagatipuks tants!

Wanapagan mängib pilli,
Kui nad lõõwad seal kadrilli,
Tagatipuks tants!
Selus rõõmul hõerub käsi,
Ega naermast, hüüdmast wäsi:
Tagatipuks tants!

Et kõik minu juurde lipuks,
Seadsin oma riigi lipuks:
Tagatipuks tants!
Eaf' nad kuntu õp'wad kätte,

Kuni astwad minu ette:
Tagatipuks tants!

Olen teinud suured kojad,
Kuhu mahtwad tantsupojad:
Tagatipuks tants.
Selle ilma pidu pärašt
Kõlab põrgu nende kárašt:
Tagatipuks tants!



Wanapagana õpetus.

Kudas mõtteahtrust peita,
Et ei wainuwaesus näita
Ennast lauša ilmale?
Tulge, hea nõu annan kätte:
Wõtke minu piibel ette,
Siis ei saa te häbisje!

Kaardilaud teil maksab tolli,
Prohwesjoriks muudab lollu,
Takupea targaks teeb,
Mõtted päästab lahti waewast,
Näitab maa peal nagu taewast,
Kui mäng forra edeneb.

Lõstab kaart ka tihti tüli,
Mis sest, see on minu küli,
Küll see hea wilja toob!
Mäng teeb mulle rohket rõõmu,
Mäng teeb teile rohket rõõmu:
Mäng meid kõiki wennaks loob!



Tasfu.

Üks ärapäästja weel on leida
Ja see on ainult majandus,
See poliitik wiib õnnemaale,
See õige põlwe parandus!

Nad taewa tõstwad majanduse
Ja wahtwad oma taskusje
Ja wõidu tasfu wenitawad
Ju jabaiks majandusele.

Mis majandusest maha langeb,
Ei lange hana wilusse,
See nende taskus leiab pesa,
Saab soja kodu omale!



Armustus.

Kui mind ei tule silma
Mull pärast päeva tööd,
Et waatan wäiksel ilma
Ma ifka pooled ööd.

Siis sinu tubli toode,
Wend, kätte wõtan ma,
Ja kohe langen woodi,
Saan küllalt magada!



Pois ja eesel.

Wist tuleb terve rügement
Müüd siia soldatisi,
Sest tolmü pilwe nägin ma
Maad täitwat pikkantisi.

Pilw jõndis juurde ja mu film
Seal poisikese nägi:
Pois eeslit taga kihutas
Ja hirmust tolmü tegi!



Nende koosolek.

Uasta asju arutama
Kokku kogund kümme meest,
Uga kümme kõnest kuulub
Kära suiſa ſaja eest.

Tatraweſke wiifi jookſwad
Kõnemeestel kõigil juud,
Kõnel rohkem rõhku andwad
Salad, käed ja toolipund.

Nagu hirmſas hädaohus
Dleks ilus iſamaa,
Nii nad waidlemiſe juures
Kõige ihu, hingega.

Nagu oleksid nad haned
Kapitoliumi peal,
Nii nad teine teiſe wõidu
Hüüdwad, kudas jaksab ääl.

Kümme tundi feſtab kõra,
Wõtab iſka enam maad,
Kui ka kõigil kõnemeestel
Pead ju oſſas aurawad.

Wiimaks ſahmab kella kätte
Vanalt, hüüdes eſimees:

Wennad, küllalt kõnet kuulnud,
Tähtsam asi alles ees!

Ääli tarwis ära wõtta,
Dijust andku nüüd üksmeel,
Jonn ja kius meist kangel jäägu,
Näitkem, et me mehed weel!

Ja ju wõetakš ääled ära.
Kooš on weelgi kümme meest,
Meeli aga ükssteiškümmend
Leitakš ääli andes eest.

Uuest' luetakš ääled üle...
Kõigist kümme, kümme meest...
Aga meeli leitakš lausa
Kaksteiškümmend juba eest!



Si õnne kodanikuks.

Si õnne kodanikuks
Maailma saadetud;
Õnn loodi külaliseks,
Kell minut määratud.

Kas nägid tuult, kust tuli
Oh! kuhu jälle jääb?
Kui tuleb õnn, jull naerab
Ja nagu tuul jult läeb.



Sada sõpra.

Sada sõpra oli mul,
 Kui mu käsi hästi käis
 Ja mu kirstud ja mu jalw
 Raha, wara seisid täis.

Ujad muutfid. Puudus mul
 Püüdis tупpa wahtida.
 Tulega küll otsisin,
 Ei üht sõpra leidnud ma!



Oh nuta, nuta, nuta.

Oh nuta, nuta, nuta,
Sing leina piisraid,
Ja silmaveega kata
Kõik haavu walusaid.

Haaw haawa peale lööbud
On sinu lootele
Ja tormid lahti kiskund
Su haawa uueste.

Su piisaraist ehk sigib
Sull nutu järweke,
Mis haawa lööjaid hoiab
Kui kilp just kaugele!



Maetud lootused.

Kord langes mere hauda
Neil kallis warandus,
Kuid tuuker toob neil jälle,
Mis neeland sügawus.

Nii mõnda kallist lootust
Mull maetud südame;
Ei sada tuukrit too neid
Sealt päewawalgele!



Sajab.

Sajab wihma, sajab
Taewast ülewelt!
Muru märkab, õied
Läikwad lehtedelt.

Sajab wihma, sajab
Minu filmadest:
Mure kaob, süda
Rahu leiab eest!



Tagatalwe.

Kas talw weel forra tuleb
Meil jia tagasi,
Et die laande ilmund
Külm wöderaks äkisti?

Chf langegu ka tuhat
Sit ohwriks külmale,
Meil teine tuhat jüski
Tääd iika järele.

Ei tagatalwe iial
Maailma muuta wöi,
Kord wöidab töesti seeme,
Mis kewad' kaasa töi!



Järvel.

Jää wait! Et näe, et hingab loodus
Ja puhkab ärawäfind tuul,
Järw moondand ennast hõbepeeglist,
Kus lust end näha maal ja puul.

Jää wait! Et ära enam jõua
Ja hakka rahu rikkuma!
Jää wait ja mõtle: forra, forra
Sa tahad rahu maitsta ka!



Suur.

Ta nime kuuldes kartsiwad
Su hirmu pärast sajad
Ja teda nähes tuhanded
Säid araks mõned ajad.

Ta oli suur. Kuid wiimaks surm
Ja peale laotas tiiva
Ja suure kiwi hauale
Nad seadsid peale liiva.

See kiwi rahwal' igawest'
Ja suurst teada andku
Ja sada põlwe edasi
Ja kuuljust ifka kandku!

Kuid sada aastat möödas wast —
Ja kiwist järel ware,
Ja suurst põrmu hunnikuks
Teind ajahammas kare!



Peterhowis 22 Juulil.

Kas on meest' kätte jõudnud
Tuhat ja üks öö?
Wõi mu ümber wälja laotand
Kõidus oma wöö?

Tuhat tuleõies õitseb
Iga metsa puu;
Puude latwa maha wajund
Mõni imekuu.

Kus on meri! Merest järel
Minult weel on kuld;
Tuhat tähte taewast langwad
Merde, täide tuld.

Simson turtsub, kustutada
Püüab tulemerd,
Aga terwe tiik ei kaota
Tuld ei karwa sõrd.

Tulemeres jalutawad
Würistid, kindralid;
Silma paistwad kuldseid küned,
Silma jammet, siid.

Mina waatan, mina waatan,
Kas see tõe ilm,

Wõi ehk ees muul unenägu,
Wäärastab mu film?

Ei mind peta filma waade
Ega näe ma und:
Keisri aias olen wõeraks,
Täna pidu tund.



Koljat ja Taamet.

Baata, Koljat seijab õues,
Oda käes ja piis piik,
Koljat õues ja ta taga
Hõiskab orjapõlwe riik.

Taamet, Taamet, miks ja magad?
Tõuse ruttu ülesse.
Sõtta: mõida Koljat ära,
Otsja orjapõlwe! tee!

Soomaaturat Koljat märkab:
Taametil on käes ling;
Taamet wiiskab, karstlus mõidab,
Koljatil on kinni hing!



Belgulinna.

Belgulinna, pelgulinna
Täna kõik weel tõtate!
Kõhe tee! sinna, sinna
Maenlase eest warjule!

Maenlane nii wali, furi
Meie kannul, piõs mõõf.
Mõni ju ta kätte furi,
Keda trehwas tema lõõf.

Belgulinna müür ja wäraw
Iffa peastab rõõwli kääst;
Selgest linn meil silma järab,
Kui me lähme üle mäest.

Jumalaga, jumalaga,
Wihamees ja alkohol,
Warju su eest müüri taga
Annab karstus igal pool!

Belgulinna, pelgulinna,
Wennad aja wiitmata,
Püüdfem warju minna sinna,
Seäl on kääs meil õnnemaa!



Raemanni töbi.

Miks Raemanni töbe põed,
Mis toonud alkohol?
Damaskuse kuulsad jõed
Ei saada abi full!

Damaskuses kasvab häda,
Ta kasvab iga päew,
Damaskuses wiimaks seda
Silm surmaks muutwat näeb.

Et Jordanis ennast pese,
Mis täis on puhast wett,
Siis terwise imelise
Näed sulle andwat fätt!



Merel.

Küll Ahiti on täna kuri,
Ja pärib meilt ohwrid wiist,
Sest orjakem Bahhust enne,
Kui faelas meil teise rist!

Nad orjavad Bahhust enne
Ja ohwriwad ohwrid tall,
Nad Ahist armawad peaswat
Teel Bahhuse lipu all.

Küll Ahiti on täna kuri,
On Bahhuse peale fa,
Kolum forda nii palju ohwrid
Kui muidu neilt nõuab ta.



Mees.

Zoo, mu poeg! Siis saab just mees,
Mees, kes igal pool on mees!
Kes ju rüüpab noorest peast,
Leiab õnne wanast iast.

Sja hooljast õpetab,
Poeg kõif täidab, meheks saab;
Kaltfud kaelas, hilbud ees,
Budel pios! Waat, kus mees!



Pea parandus.

Pea on täna pisut haige,
Tarmis võtta parandust;
Mis see maksab, nõnda palju
Veian ifka warandust!

Kõige parem pea rohi
See on armas alkohol;
Seda rohtu taga nõudma
Spetab ju elukool.

Alkoholi pudel tühi,
Ja ka parandatud pea:
Muhud fulmil, nägu weres,
Parandus on hea, on hea!



Maailma.

Maailma minema ma pian,
Kuid seda ette ära tean:
Pea taewas piitse pilwe läeb
Ja peremeheks maru jäeb.

Mu jalge all ju kõigub pind,
Torm tõukab tugewasti mind;
Ma waatan elumerd kus taht,
Mul tuiskab wasta waljult waht.

Mind püüab ekhitada woog
Ja tee pealt wiia tuule hoog,
Mind matta tahtwad waenu wäed
Ja hukka saata kurjad käed.

Ei laise lootust langeda,
Ehk mäsjab taewas, meri, maa:
Mul tulejammas näitab teed,
Kui püüdwad petta tormid, weed.

Ehk hilbendaks mul iga hilp,
Mul maru wasta siiski filp,
Mis warjab warmalt piitse eest
Ja aitab ära hädadest.

Mu tulejammas piibel on,
Mis näitab teed kui Liibanon,
Mu filp mu Õnnistegija,
Mu kants ja kindel Siion ka.

Nii wälja ma maailma läen
Ja julgeks igal ajal jäen,
Kui praksub taewas, praksub maa
Ja meri mäsjab maruga!



Kallim wesi.

Küll lulelit Neapoli lahe
Ja kena Genfi pind,
Kuid nendega wähetada
Wõi, püha hallit, ma find!

Su wesi ristmises patust
Mind pesnud ja puhastanud,
Su wesi mull' taewa awand,
Su wesi mull' eluweeks jaand!



Palwe.

Oh Issand, õnnista ja warja
Mu kuldakallist kodumaad
Ja kaswata siin oma karja,
Et korra rohket lõikust saad.
Eas' keerub kätia kõigel rajal,
Käes mõõd, ja hoida sõja eest
Ja hülja, et mu rahwa majal
Ei lõpeks jahu waka seeft!

Mu rahwale, oh Issand, anna
Üks süda, mis ju päralt on,
Mis püüab patu wasta panna
Ja tunneb, et ju juures õnn!
Eas' rahwast sinu tahtmist täita
Su peale pannes lootuse,
Tall' ikka oma armu näita
Ja taewa juhi tema tee!



Ma loodan.

Ma tegin lootustele hauda
Ja matsin maha filmavees,
Sest tulewik nii mustalt paistis
Kui pimedus Egiptuses.

Kõik otjas! Küll saab! mures hüüdsin
Ja olin ära heitmas meelt,
Kuid õlipuu leht juus tui lendas
Nüüd minu ette taewa teelt.

Ja lehel hiilgas fuldsel kirjal:
Nii ilmutab sulj hüüdja ääl:
Weel seitsetuhat meest on leida,
Kel jumalaks weel pole Baal.

Kui kümne pärast oleks annud
Jehoowa armu Soodomal',
Mis kardad siis, kui seitse tuhat
Jehoowal weel on kodumaal?

Ma loodan, loodan uue jõuuga;
Ehk olgu tume tulewik,
Jehoowa seisab tüürirattal,
Jehoowa on nii armulik!



See piisike pilw, pea mööda läeb.

Kui muljub sind mure nagu mägi
Ja tumedaid tunde film ees näeb,
Kui wiletjus waotab põrnu maha:
See piisike pilw, pea mööda läeb!

Su Issand si häda teab ja tunneb.
Mis tulgu, ta arm sul alal jääb,
Ja ristile tõest' teeb ford otja:
See piisike pilw, pea mööda läeb!



Minu and.

Paawstil' kanti korra kulda
Kingituseks fogu puud,
Glada fest paawst sai rikkalt
Mõnda aastat, mõnda kuud.

Oleks minul pärandusiks
Kullarikas Klondike,
Kümme puuda kulda kobe
Kingitsin ma sinule.

Nüüd mu taskud lendu tõuswad,
Puudus neis on peremees;
Minja annigagi seista
Ma ei jaksu sinu ees!

Üht ma jõuan, üht ma annan
Sulle nüüd ja iga päew:
Palwes tõstan käed üles
Nii et Issand üksi näeb:

Issand õnnistagu, õhkan
Taewa poole südamest,
Õnnistagu sind ja hoidku
Kõige kurja, kahju eest!



Koorm.

Atlas kandis koormat õlal,
Kandis loogu ilmamaad,
Kandis aastakümned, sajad
Ega nähtud väsimat.

Mul kui korra juhtub kanda
Wäike, väike koormake,
Kõhe see mind wajutada
Püüab põrmu wägise.

Tulgu koorm, mis taht, ei karda,
Eh! küll Atlas pole ma:
Paneb Jumal koorma peale,
Annab jõudu kanda ka!



Ei karda ma.

Mu ümber kümmed langewad
Müüd fange taudi kätte,
Ja uusi ohwrid järgesti
Mul ilmub silma ette.

Kas tuhat wenda langegu
Mu ette loogu maha,
Ja kümme tuhat wajugu
Mu kõrwa ja mu taha:

Ei karda ma, ei kohku ma,
Sest Jumal minu wari,
Ja tiiva all, seal täiesti
On kaitstud tema kari!



Mis ütleb...

Mis ütleb maailm selle kohta?
Nii küsid tihti õhates.
Sa tahaks täita Iha tahtmist,
Kuid maailm nagu tont teel ees,
Sa kardad, et sind naerab, põlgab
Ja viimaks suijsa ära jalgab
Ja sellepärast püüad ja,
Et oleks rahul sinuga.

Mis ütleb Jeesus selle kohta?
Nii küsi päeval, küsi ööl,
Nii küsi, mis ja iial mõtled,
Nii küsi igal kõnel, tööl.
Mis iganes ta käsu vastu,
Sest tagasi ja kohe astu,
Maailm läeb huffa, jeda näed,
Kuid Jeesuga ja seisma jäed!



Vanemate soov lahkujale lapsele.

Kulda kodust kaasa anda,
Laps, mul pole sinule,
Aga mis ma annan kaasa,
Seda pane südame!

Walwa, ijeennast walwa
Glumerel wõideldes,
Astu iga hinu wasta,
Suru maha südames!

Kus ja käid ehk kus ja liigud,
Jumal seisku silma ees;
Teda hüüa ikka appi,
Ta su aimus abimees!

Kui ja Jumalaga rändad
Wõerast rada rahwa seas,
Sinne päiwi lafeb näha
Jumal sind siis igas ias!

Sihiti ära kaota silmast
Kuni sihi kätte saad,
Wõitle hästi, Jumal aitab,
Et ja pärid õnnemaad!



Lõwi ette.

Lõwi ette! Lõwi ette,
Kes ei annusta jumalaid!
Näidaku seal nende Jeesus,
Kas tal jõudu peasta neid!

Lõwi ette heitwad eineks
Jeesu jüngri paganad;
Lõwi lõhub küll ta keha,
Hinge inglid päriwad.

Waat, ju ilmub teine lõwi,
Lõwi põrgu piiridelt,
Neelab keha, neelab hinge
Lõwi ette heitjatelt!



Raudne rahu.

Maailm on terasest tardund
Ja ragiseb raua all;
Waht tornis wahib ja wahib,
Tga samm teeb hirmu tal.

Miks mehi miljoni kaupa
Hirmul püssisid pios piab?
Raud rahwale rahu pakub
Ja õigust jalale seab!

Et andkem Kristusel, aset
Ja ristideks tagugem raud,
Siis õitseb õigus ja rahu
Ja sõja neelab haud!



Weel wäähä teed.

Weel wäähä teed, weel wäähä teed
Ja sadamas on laew,
Weel wäähä teed ja kodu ma
Ja unub reiji waew!

Weel wäähä teed, mu elulaew
Ka jõuab sadama;
Weel wäähä teed ja käes on mul
Su taewa kodumaa!



Mere taga.

Mere taga, mere taga
Imeilus maa,
Meri ees nii sügaw aga,
Ei ma sinna saa.

Ei ma karda tööd, ei waewa,
Et siit saaksin priiks,
Aga häda, pole laewa,
Mis mind sinna wiiks.

Ragu lagle mööda jõidab
Laewa järel laew,
Kuid mind elu siia kõidab, —
Tühi oote waew!

Korra aga, forra aga
Tuleb mull'gi laew,
Wiib mind kaasa, kui ilm waga,
Siis jääb maha waew!

Mere taga, mere taga
Imeilus maa,
Kaugel see, kuid forra aga
Saan ma sinna ka!



Hingemaa.

Hingemaad,
Hingemaad
Rõudkem, armsjad, agarasti.
Aeg on käes juba ammu
Ette wõtta seda sammu.
Kaua küll me wõersil rännand,
Mõda ilma muudu jännand!

Hingemaad,
Hingemaad
Rõudkem, armsjad, agarasti,
Muudu ootab eest meid orjus,
Dotab orjus, kaotab kurjus,
Meie wiimaks huffa läeme,
Ilma elust, õnnest jäeme.

Hingemaad,
Hingemaad
Rõudkem, armsjad, agarasti!
Ei Samaarast ega Saarest
Ega kuskilt ilma kaarest:
Iga koht on maa peal waewas,
Koht, mis katab kõrge taewas.

Hingemaad,
Hingemaad
Rõudkem, armsjad, agarasti,

Nõudkem seda taewa Isalt
Tärel andmata ja wiisalt;
Kesse usus taga nõuab,
Hingemaale warsti jõuab.

Hingemaad,
Hingemaad
Nõudkem, armsad, agarasti.
Annab hingemaa meil Iha,
Ohtas häda, waew ja kisa:
Lahti paradiiši wäraw,
Elupuu meil ees seal järab!



Polikarpus.

Range käsu oli keiser annud:
Kristust teenida ei tohi keegi;
Kes ei taha täita seda käsku,
Mööb see mõistku selle üle kohut.

Piiskopp Polikarpus kuulis käsku,
Kuulis nii kui oleks antud muile,
Teenis oma Teesust nagu enne,
Teenis awalikult kõige nähes.

Süü on suur! Su vihameeste kari
Tõttab üleastjat kinni wõtma,
Piirab piikidega ümber maja
Nagu oleks rööwel raudu panna.

Põgene ja peasta oma hinge,
Weel üks tee on lahti põgeneda!
Hüüdwad sõbrad hädaohtu nähes,
Sundwad Polikarpust põgenema.

Issand, sündigu, mis sina tahad!
Wastab piiskopp sõpradele, lähed
Wasta oma vihameeste karjal',
Kutsub kinniwõtjaid kotta sisse,
Katab neile laua, sunnib sööma,
Wõtab wasta nagu wanu sõpru,
Mendega nii lahkest ümber käies.

Miult üht neilt palub, et nad lubaks
Teda Issandaga kõneleda
Enne kui ta kodukoldelt lahkeb.

Ja ta palub, paari tundi palub,
Püüab palves usku finnitada,
Ja siis tõuseb üles, läheb kaasa,
Läheb nagu mõitja mõidu käigilt,
Nagu oleks terve ilm ta pärast.

Lahkelt mõtab linnawalitseja
Wasta ette toodud wana wangi,
Tahab talle armu awaldada,
Heldet südant üles tunnistada:
„Ütle, et ei tunne sina Kristust,
Ütle, karjane, see ainus sõna,
Ja sa oled waba, päris waba,
Ja mõid minna, kuhu ise tahad“!

Wga tõsiselt tall' kostab piiskopp:
„Üle kahesajakümne aasta olen
Dma kuningat ma truult teenind
Ja ta õnnistades laotanud
Dn mu peale iga päew käed armul,
Tagand mulle, mis mu süda soowind
Ja nüüd piaksin salgama ma teda?
Paganast ma oleks siis weel pahem“!

Whwardades aga walitseja
Wastab selle peale piiskopile:

„Pia meeles, et on minul tuli,
Mis kõik kangekaelsid ära huffab!“

Kartmata tall' siiski piiskopp kostab:
„Minult tunni põleb sinu tuli
Ja siis kustub jäädavasti ära,
Aga minu Issandal on tuli,
Mis ei kustutada jaksja meri,
Tuli, mis tal igamesti põleb,
Igamesti kurja kätte tasub.
Karda seda tuld, oh walitseja!“

Ragu walgud mõjuvad need sõnad,
Walitseja kahwatab ja kohkub,
Siiski rahwas nõuab tulekurma
Ja ta annab järel' rahwa soovil'.

Platsile nad kandwad kofku riida
Igatjedes hirmust nähtust näha.
Tulgelt astub timukate ette
Polikarpus, astub riida otsa
Saama palka, et ta Kristust teenind.

Praginaga tungwad tulekeeled
Halu küllest teise haju külge,
Kipuvad ta kallale nii kiirelt,
Walmis neelam puudel oma ohwrit.

Dhwer aga langeb põlwil' maha,
Tõstab taewa poole käed ja palub:

„Issand Jeesus Kristus, sind ma tänan,
Et mind surma wääriliseks arwand!
Anna mulle andeks kõik mu patud
Ja mind wõta wasta oma riiki“!

Tuba lõpeb palwe. Suits see sulub
Hingesse kiini. Tuli wõtab wõimust,
Neelab Lumastaja tunnistaja,
Tuhaks, põrmuks teeb, mis põrmust saadud.

Uga nagu kottka tiimul tõuseb
Hing see üles põrmust taewa poole,
Leef ei wõinud talle teha wiga
Ega tuli tuhaks, põrmuks muuta.

Tuhastki, sest kerkib üles, waata,
Kuldne seemne idu Kristusele,
Tugewamaks tammeks idu kasvab,
Lindudele taew' all aset annab.

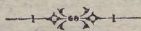


Elu ja surm.

Nii kuu kui ju jalge kaljuks,
Mu rahwas, Jeesus, Jeesus weel
Ja Jeesuses su usu ankur —
Nii kuu seisad eluteel.

Kas raskugu maailma teljed
Ja taewas tuld ka tuisaku
Ja mäsägu jul meri, maru —
Ei see weel surma sulle too!

Kui aga awad anku kaljult
Ja astud sellelt alufelt, —
Kas kutsu appi sada riiki,
Surm saagiks wiib sind eluteelt!



Selle märgiga ja wõidad.

Selle märgiga ja wõidad!
Kus see märk, seal on ka wõit.
Selle märgi Kristus kinkind
Meil' kui oma külwi õit;
Ise jeda märki kandis,
Kandmiseks meil. märgi andis.
Selle märgiga ja wõidad!

Selle märgiga ja wõidad,
Wõitle aga agaralt!
Ihm küll naerab, kristlasedki
Püüdwad peajeda ta alt.
Hukka põlgajad kõik läewad,
Armastajad õnne näewad.
Selle märgiga ja wõidad!

Selle märgiga ja wõidad —
Õnnis märk on Jeesu rist!
Kõrgid kaotab, põrmust tõstab
Iga patuhädalist;
Mutuorg jaab Slimäeks,
Maew Oia wantri wäeks!
Selle märgiga ja wõidad!



Siin ma seisán.

Siin ma seisán, elusõna
Aluseks mu jalgadel,
Siin ma seisán, taewa tõde
Üksi nõuab minu meel.
Nii maailma ees siin seisán.

Issand hüüdis, ori kuulis,
Tõttas tööle rutuga;
Tema tahtmine mul püha,
Seda täidan, surgu ka!
Teisiti ei wõi ma teha!

Mõllaku maailma marud,
Wärisegu meri, maa —
Antru Looja peale heidan,
Seal ta seisab liikmata.
Issand aidaku mind. Amen.



Mu peegasus.

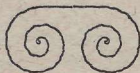
Minu peegasus on wäsiind,
Wäsiind waljust jooksmisest;
Kole ime: wanaks jäänud,
Halliks saanud aastatest.

Enne nagu nool ta oli,
Oli nii kui tuluke,
Kargas siia, kargas sinna,
Kargas kahe jalale.

Enne ei ma jõudnud ikka
Ohju hoolsalt pidada,
Wiskas wast mind seljast maha,
Wast wiis järel' jooksema.

Ballatumalt kargas kõrwa
Sige tee pealt nagu jälg,
Peenartele, põldudele
Maha jäi ta mõni jälg.

Wäsiind nüüd mu luulehobu,
Püüab päris puhata;
Puhka, puhka, paikene,
Ea' nüüd noori joosta ja!



Sisu.

	Lk.
1. Mina olen laulja jugu	3
2. Näe Nawa kaldalt tõuseb pilw	4
3. Mis oled muiste maitsemud	5
4. Wangi jattus wihamneeste kätte	6
5. Kuhu iganes ma waatan	9
6. Wangitorni wasta wõtma	10
7. Ta kirjutas nii tihti lehes	11
8. Kulla herra, kulla herra	12
9. Wanapagan ehtis ennast	14
10. See on pidu, päris pidu	15
11. Kudas mõtteahtrust peita	17
12. Üks ärapeastja weel on leida	18
13. Kui und ei tule filma	19
14. Wiist tuleb terve rügement	20
15. Nasta asju arutama	21
16. Ei õnne kodanikuks	23
17. Sada sõpra oli mul	24
18. Oh nuta, nuta, nuta	25
19. Kord langes mere hauda	26
20. Sajab wihma, sajab	27
21. Kas talwe weel kord tuleb	28
22. Jää wait! Eks näe; et hingab loodus	29
23. Ta nime kuuldes kartsiwad	30
24. Kas on uuest' kätte jõudnud?	31
25. Waata, koljat seijab õues	33

	21.
26. Pelgulinna, pelgulinna	34
27. Miks Naemanni tõbe põed	35
28. Küll Ahhi on täna kuri	36
29. Joo, mu poeg, siis saab just mees	37
30. Pea on täna pisut haige	38
31. Maailma minema ma pian	39
32. Küll luulelik Neapoli lahe	40
33. Oh Issand, õnnista ja warja	41
34. Ma tegin lootustele hauda	42
35. Kui muljub sind mure nagu mägi	43
36. Paawstil' kanti korra kulda	44
37. Atlas kandis koormat õlal	45
38. Mu ümber künned langewad	45
39. Mis ütleb maailm selle kohta	47
40. Kulda kodust kaasa anda	48
41. Löwi ette! Löwi ette	49
42. Maailm on terasest tardund	50
43. Veel vähä teed, jah vähä teed.	51
44. Mere taga, mere taga	52
45. Hingemaad	53
46. Range käsu oli keiser annud	55
47. Nii kaua kui su jalge kaljuks	59
48. Selle märgiga sa wõidad	60
49. Siin ma seisän, elusõna	61
50. Minu peegajus on wäsiind	62



V 60
1

602/687
3.50

375.306

EESTI RAHVUSRAAMATUKOGU



1 0100 00098842 4